

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. d)
Sociologie

Varianta 5

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I TÉTEL

(30 punct)

Îrja a vizgalapra a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Amit egy válás következtében a gyermek és az a szülő, akinél a gyermek él, alkot:
 - a. egy közepes méretű csoport
 - b. egy nukleáris család
 - c. az egyszülős család
 - d. a kiterjedt család
2. A modern közösségeknek az egyház vallási normáitól, tanításaitól és gyakorlatától való elidegenedése és érdektelensége:
 - a. a szubjektív szekularizáció
 - b. az elsődleges szocializáció
 - c. a másodlagos szocializáció
 - d. a társadalmi rétegződés
3. A politikai pártok, amelyek megnyerték a választásokat és kormányt alakíthatnak:
 - a. az ellenzéki pártok
 - b. társadalmi mozgalom eredményeként létrejött pártok
 - c. monopolista pártok
 - d. kormánypártok
4. A családtagok életéhez és fejlődéséhez szükséges anyagi feltételek megteremtése:
 - a. a család szocializációs funkciója
 - b. a család biológiai funkciója
 - c. a család érzelmi funkciója
 - d. a család gazdasági funkciója
5. Ami lehetővé teszi a több irányba mutató piacorientáltságot, beleértve a polgároknak a szociális szolgáltatások általi jobb élet színvonalhoz való juttatását:
 - a. a totalitárius állam
 - b. a jóléti állam
 - c. az önkényuralom
 - d. az abszolút monarchia
6. Az állami intézmények alternatívájaként megjelent nonprofit szervezetek, amelyek a társadalmi jólétet biztosító megoldásokat keresik:
 - a. a politikai pártok
 - b. a civil szervezetek
 - c. a kormányok
 - d. a magáncégek
7. A tanuló által a tanórán kívüli szakkörökben folytatott tevékenységei részei:
 - a. a formális nevelésnek
 - b. az informális nevelésnek
 - c. a non-formális nevelésnek
 - d. az iskolai pedagógiai oktatás

8. Az az alkotmányos elv, amely kimondja, hogy az állam bel- és külügyeiben szabadon dönt, és céljai elérésében semmilyen hatalom nem akadályozhatja:
- az államhatalom szétválasztásának elve
 - a nemzeti szuverénitás elve
 - a képviseleti kormányzat elve
 - az alkotmány felsőbbrendűségének elve
9. Amit létrehozhat az a fiatal, aki hatalomtól független, önkéntes tevékenységeket akar szervezni, amelyek célja a kultúra, a szabadidő és az egészség népszerűsítése, az egy:
- korlátolt felelősségű társaság
 - egyéni vállalkozás
 - konzervatív politikai párt
 - egy civil szervezet
10. Az a tény, hogy az iskolák az emberi tudás minden területéről pedagógiailag átvett szellemi értékeket közvetítenek, jelzi:
- a nevelés politikai funkcióját
 - a nevelés politikai funkcióját
 - a nevelés gazdasági funkcióját
 - a nevelés tudományos pontosság funkcióját

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A baloldali oszlopban a szociológiai kutatás módszertani aspektusai vannak felsorolva, a jobb oldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz állítások. Írja a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. népszámlálás	1. Olyan tárgy vagy szöveg, amely az emberi közösségek jelen vagy múltbeli társadalmi életéről nyújt információkat.
b. társadalmi biográfia	2. A szociológiai kutatásban résztvevő populáció kiválasztásának technikája.
c. mintavételezés	3. Olyan társadalmi dokumentum, amely átfogó statisztikai információkat nyújt a lakosságról.
d. hipotézis	4. Az a valószínű igazságértékkel rendelkező tudományos kijelentés, amely a terepkutatás következtében válik igazzá vagy hamissá.
	5. Az a társadalmi dokumentum, amely az egyénre, a családra, az egyéni fejlődésre vonatkozó adatokat foglal magába.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget:

A csoportok az általuk kiváltott társadalmi következmények miatt is fontosak. Ezek keretén belül zajlanak a legfontosabb társadalmi tevékenységek, a szocializálástól és a gyermekek családokban való gondozásától kezdve egészen a javak előállításáig, a kultikus gyakorlatig, a hivatalos oktatásig, a társadalmi mozgalmakig, a tudományos kutatásig és a politikai életig.

A fenti szöveg alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
2. Magyarázza meg körülbelül fél oldalas terjedelemben a szövegben megemlített két szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját! **10 pont**
3. Érveljen azon hipotézis mellett vagy ellen, mely szerint: *a család társadalmi szerepek és státuszok együttese.* **3 pont**
4. Mutassa be a szocializációnak az emberek érzelmeinek, gondolatainak, attitűdjeinek és viselkedésének alakításában játszott szerepére vonatkozó álláspontját! **3 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Határozza meg a *szerepkudarc* fogalmát! **4 pont**
2. Soroljon fel kettőt a státusindikátorok jellemzőiből! **6 pont**
3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *formális csoport* és a *betöltött szerep* fogalmai között! **10 pont**
4. Példázza annak módját, ahogyan egy referenciacsoport befolyásolja egy líceumi végzős szakmai fejlődését! **4 pont**
5. Érveljen körülbelül tíz soros terjedelemben azon kijelentés mellett, miszerint: *az elsődleges csoportok kielégítik tagjaik hovatartozás iránti igényét.* **6 pont**